

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/133/2024
Identifikačné číslo spisu:	8723212328
Dátum vydania rozhodnutia:	26.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8723212328.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkýň 1/ E. J., nar. N., bytom J., 2/ E. S., nar. N., bytom Z., oboch právne zastúpených Mgr. Petrom Lindemanom, advokátom, so sídlom Murgašova 86/1, Poprad, proti žalovaným 1/ Q. P., nar. N., bytom D., 2/ H. P., nar. N., bytom D., obom zastúpeným Ing. Mgr. Zuzanou Kovalčíkovou, advokátkou, so sídlom Spišské Hanušovce 131, o zriadenie vecného bremena a nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 23C/30/2023, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 18. apríla 2024 sp. zn. 18Co/12/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 2. decembra 2023 č. k. 23C/30/2023-33 v prebiehajúcom konaní o veci samej, v ktorej sa žalobkyne domáhajú zriadenia vecného bremena, rozhodol o návrhu žalobkýň na nariadenie neodkladného opatrenia tak, že žalovaným uložil povinnosť: 1) v lehote troch dní od doručenia tohto uznesenia odstrániť časť betónového oplatenia umiestneného na pozemku parcela reg. „C“ KN číslo XXX/X, o výmere 963 m², druh pozemku: orná pôda, katastrálne územie E., obec E., okres P., pozemok zapísaný na LV č. XXX, a to v mieste, v ktorom pretína príjazdovú cestu k rodinnému domu žalcov súpisné číslo XXX, katastrálne územie E., vyloženú zámkovou dlažbou; 2) umožniť žalobcom nerušené užívanie prechodu a prejazdu cez pozemok žalovaných parcela reg. „C“ KN číslo XXX/X, o výmere 963 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, katastrálne územie E., obec E., okres P., pozemok zapísaný na LV č. XXX, k ich rodinnému domu súpisné číslo XXX, katastrálne územie E., zapísanému na LV č. XXX, do právoplatného skončenia konania o zriadenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vedenému pred Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 23C/30/2023.“

1.1. O potrebe dočasnej úpravy pomerov sporových strán neodkladným opatrením za daných okolností nemal súd vážne pochybnosti. Zo skutkových tvrdení obsiahnutých v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a listinných dôkazov bolo osvedčené také konanie žalovaných, ktorým reálne zasiahli do výkonu práva na užívanie nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkýň. Za mimoriadne závažný

považoval súd prvej inštancie uvedený zásah i vo vzťahu k rodičom žalobkýň a žalovaného 1/. Vzhľadom na ich vek (I. P. vo veku XX rokov a L. P. vo veku XX rokov) je veľmi dôležité, aby mali ako oprávnení užívatelia dotknutej nehnuteľnosti zabezpečený nerušený prístup nielen k donáške jedla, ale i k prípadnému poskytnutiu rýchlej zdravotnej pomoci, ak by takáto situácia nastala.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ uznesením z 18. apríla 2024 sp. zn. 18Co/12/2024 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

2.1. V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že odvolanie žalovaných 1/ a 2/ nie je dôvodné. Súd prvej inštancie v rámci konania o neodkladnom opatrení zistil skutočnosti predložené stranami sporu, ktoré boli dostatočné pre rozhodnutie o dočasnej úprave medzi stranami, a dospel aj k správny právny záverom. Na týchto skutočnostiach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Vzhľadom na inštitút neodkladného opatrenia, ktorý je inštitútom len pre dočasnú úpravu pomerov medzi stranami sporu, súd prvej inštancie správne postupoval, ak vychádzal zo skutočností a listín, ktoré mal k dispozícii v čase vydania rozhodnutia. Keďže ide o konanie, o ktorom musí rozhodnúť súd konajúci v lehote 30 dní, navrhované dokazovanie bude pokračovať v konaní o veci samej, keďže neodkladné opatrenie bolo vydané v rámci konania, v ktorom sa žalobkyne 1/ a 2/ domáhajú zriadenia práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu na nehnuteľnosti, ktoré tvoria v základe výrokovú časť neodkladného opatrenia. Nateraz ani odvolací súd nedospel k záveru o tom, že žalobkyne 1/ a 2/ a rodičia, ktorí žijú v rodičovskom dome, majú zabezpečený komfortný prístup k svojim nehnuteľnostiam cez pozemky patriace obci tak, ako to tvrdia odvolatelia. Túto pochybnosť neodstránilo ani vyjadrenie obce E. z 15. 12. 2023, ktoré bolo doručené konajúcemu súdu, keďže sa v ňom konštatuje potreba rekonštrukcie, respektíve výstavby miestnej komunikácie, kanalizačnej siete, atď., práve k rodinným domom, medzi ktoré bol uvedený aj rodinný dom patriaci teraz žalobkyniam 1/ a 2/, a v ktorom žijú rodičia žalobkýň ako aj žalovaného 1/. Z týchto dôvodov považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne. Ide o dočasnú úpravu, a vo veci samej bude súd prvej inštancie vykonávať dokazovanie a bude akceptovať stanoviská strán tak, aby dospel k záveru o dôvodnosti, či nedôvodnosti podanej žaloby.

3. Proti predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ a 2/ (ďalej v texte aj ako „žalovaní“ alebo „dovolatelia“), zastúpení kvalifikovanou právnou zástupkyňou dovolanie, v ktorom navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnili s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP. Podľa nich neboli riadne posúdené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia a súd sa riadne nezaoberal ich námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi.

4. Žalobkyne 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedli, že nesúhlasia s dôvodmi dovolania ani so skutkovými, či právnymi tvrdeniami v ňom uvedenými. Žiadali, aby dovolací súd napadnuté uznesenie potvrdil a priznal im náhradu trov konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany sporu, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpené v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je procesne prípustné.

6. V zmysle ustanovenia § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa ustanovenia § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú

vymenované v ustanovení § 420 písm. a) až f) CSP. Najvyšší soud Slovenskej republiky už v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/236/2016 (publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným a spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie podľa ustanovenia § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 CSP, dovolací súd prednostne skúma, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti v dovolaní tvrdenej procesnej vady v zmysle ustanovenia § 420 písm. a) až f) CSP pristúpi dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Z uvedeného je zrejmé, že ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k namietanej procesnej vade došlo alebo nie.

8. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 CSP). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu.

9. V predmetnej veci však nejde ani o jeden z vymenovaných prípadov. Rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním žalovaných nie je rozhodnutím vo veci samej a ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, pretože v predmetnej veci beží riadne konanie o zriadenie vecného bremena, a teda rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nekonzumuje vec samu. Dovolanie preto v zmysle § 420 CSP prípustné nie je.

10. Dovolací súd vzhľadom k tomu, že dovolacie námietky žalovaných smerujú k vecnej stránke splnenia podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia dopĺňa, že podané dovolanie nie je prípustné ani podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP. Prípustnosť dovolania v tejto súvislosti možno vylúčiť s ohľadom na ustanovenie § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. d) CSP, ktoré prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia priamo vylučujú.

11. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaných z § 420 ani § 421 CSP nevyplýva a ani inak ju nie je možné vyvodiť, napadnuté rozhodnutie nie je spôsobilým predmetom dovolacieho konania. Dovolací súd preto bez toho, aby uskutočnil dovolací meritórny prieskum, dovolanie žalovaných ako procesne neprípustné odmietol (§ 447 písm. c) CSP).

12. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania bude rozhodnuté až v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.